

VORAMAR

C A D E - P E G U E R A

abril 1977

primera pàgina sol i cultura!

De cop i resposta, ens trobam altra vegada davant una nova temporada turística. Els hotels embarrats durant els mesos hivernencs tornen engrassar les frontisses i obrir les portes esperant l'adveniment del turista de pell blanca, assedegat de cervesa, de te, de sol i de bones cares.

Malgrat les negres profecies, sembla que enguany la temporada es presenta riolera. No obstant, cal no enlluernar-nos davant els hotels plens i els carrers a caramulls de gent badocant davant les tendes de "souvenirs" farcides de quincalla del més pèssim gust. Els negociants, potser ja per vici, es queixen de que els turistes gasten més poc de cada any, i gota a gota costa molt arribar a omplir la caixa.

Creim que de fet, sobretot el turista d'estiu, és inferior al de fa alguns anys. I no sols en sentit econòmic, que és el que està més a la vista i potser l'únic que interessa als empresaris turístics; lo pitjor de tot és que bona part del turisme actual és inferior en formació i, per tant, en exigències. Es bo de complaure amb unes freqües de sol damunt la panxa, o amb un tassó de suc de barral. Es deixa prendre el pèl i els diners a canvi d'una orgia de llums i de re nous dins una sala de festes, o d'un "flamenco" mal ballat, que ell creu de bona fe que és una espècie de dansa nacional. Es deixa portar com un xot de cordeta a les excursions programades per les agències, amb visites obligades no als llocs més interessants, sinó als que ofereixen més propina als organitzadors...

Davant aquest panorama, fruit de la clàssica picaresca i d'una manca absoluta de planificació racional, no és estrany que els turistes de bossa plena, però també de paladar exigent, pràcticament hagin deixat de venir. No volem dir amb això que el turista curt d'exigències i de recursos econòmics no tenguí dret a gaudir del nostre sol i les nostres platges per a descansar del treball intensiu de la resta de l'any, sinó que no ens hem d'estranyar si els turistes rics en cultura o en diners (no sempre van juntes les dues coses) vagin perdent la seva predilecció per la nostra illa.

Aquests solen exigir qualque cosa més que una racció de sol, un plat damunt la taula i un llit per dormir o per "fer l'amor". Exigeixen moltes coses que per desgràcia no tenim, malgrat les promeses color de rosa de les clàssiques promocions turístiques: des d'uns carrers més ben asfaltats fins a unes instal·lacions deportives més completes i unes manifestacions artístico-culturals de més categoria, passant per una arquitectura més pròpia de la nostra terra i menys "standard" i un amor més respectuós a la Mare Naturalesa.

Sabem que la Associació de Veïns de Peguera, en aquest sentit, s'esforça fins allà on pot o li deixen arribar altres organismes superiors, i que té en projecte la construcció d'un complex socio-cultural que podria esser de gran utilitat de cara a la promoció d'un turisme més selecte i de la gent del país, que prou ho necessita. Ara bé: lo important és que el poble prengui consciència de les esmentades necessitats i faci costat a aquesta iniciativa, a fi que prest, per bé de tots, es pugui convertir en honrosa realitat.

"VORA MAR", per la seva part, recolzarà sempre tota iniciativa que pugui contribuir a millorar l'ambient turístic, a fomentar la cultura i, en definitiva, a fer poble.

Como ya saben muchos de nuestros lectores, en el Pleno Municipal celebrado el día 6 de abril el Ayuntamiento de Calviá adjudicó a la Asociación de Vecinos de Peguera la explotación de las playas de nuestra localidad, pese a otras ofertas a primera vista más ventajosas presentadas a concurso.

"VORA MAR" se complace en aplaudir y agradecer esta decisión del Consistorio, que supo valorar los méritos de nuestra Asociación de Vecinos, que en definitiva representa y defiende los intereses de Peguera como pueblo, frente a los intereses particulares de otros posibles opositores.

Como prueba de los esfuerzos y preocupación de nuestra Asociación por dedicar exclusivamente sus ingresos al mejoramiento de Peguera, supliendo con ello cuantiosos desembolsos de incumbencia propiamente municipal, y para conocimiento de nuestros lectores, ofrecemos a continuación la "MEMORIA EXPLICATIVA" que la Asociación presentó al Ayuntamiento de Calviá, de acuerdo con las Bases del Concurso, al solicitar la concesión de la explotación de las playas:

"En el anuncio publicado en el Boletín Oficial de la Provincia de fecha 20 del próximo pasado mes de enero, convocando el Concurso para la adjudicación de la explotación de los servicios temporales de las playas del Municipio para este año, en su apartado número 9 --documentos--, se expresa que el licitador aportará la "Memoria explicativa de las instalaciones, servicios, mejoras o embellecimientos que se comprometa a realizar".

Esta exigencia, que puede ser muy operativa en los condicionamientos de cualquier convocatoria, no responde con fidelidad a lo que humildemente consideramos lo más conveniente en este caso; y ello es así, tanto por la peculiar vinculación de las Asociaciones de Vecinos de este término municipal con respecto a las playas de sus respectivos ámbitos de actuación, cuanto a la renuncia implícita de la Administración por conocer lo actuado con anterioridad en favor del objeto del concurso.

Si las Asociaciones de Vecinos tienen en algún municipio razón de ser, éste es el de Calviá, cuyas especiales características geográficas, económicas, demográficas y socio-políticas, de todos sobradamente conocidas, las hacen, si no imprescindibles, sí muy necesarias. Las Asociaciones son, además de instrumentos de esa Administración, sus mejores y más conspicuos colaboradores, ya que, al cumplir su cometido de cuidar y prestigiar el común de su zona, no hacen otra cosa que cuidar y prestigiar una parcela del propio término municipal. El simple enunciado de las funciones y actividades que, por iniciativa propia o por delegación, desarrollan las Asociaciones, en este caso la de Peguera, da su más descriptivo carácter. En este sentido cabe citar:

-- El ser centro cívico de concurrencia para urgencias, avisos, consultas, quejas y reclamaciones de los vecinos.

-- El constituir la sede del Colegio Electoral del distrito.

-- El llevar a cabo el censo de habitantes, por requerimiento municipal.

-- El organizar anualmente campañas de donación de sangre, de lucha contra el cáncer y cuestación para la Cruz Roja.

-- El prestar servicio de vigilancia, mediante guardas jurados.

-- El colaborar con la Guardia Civil y con la Jefatura de Policía

-- El colaborar con la Delegación del Ministerio de Educación y Ciencia en asuntos concernientes a la Escuela Nacional local.

-- El colaborar con la Jefatura de Costas y Puertos de Baleares, en relación con las playas de la población.

-- El colaborar con la Comandancia Militar de Marina de Mallorca, evacuando informes y prestando servicio de vigilancia.

-- El llevar a cabo promociones turísticas del término en el extranjero.

-- El prestar los servicios de oficina de información turística.

-- El aportar en fecha reciente más de once millones y medio de pesetas, a fondo perdido, para la financiación de la nueva red del alcantarillado y planta depuradora.

-- El gestionar la cesión gratuita de "todos" los terrenos afectados por la ampliación de la travesía por Peguera de la carretera Palma-Andratx.

-- El promover la instalación de locutorios y cabinas públicas telefónicas, e instalar y atender a las cuotas mensuales de los teléfonos en las paradas de auto-taxis.

-- El tramitar gratuitamente las hojas sindicales de los maestros albañiles y las instancias, certificados, licencias y pagos de tasas y arbitrios, etc., en relación con ese Ayuntamiento.

-- El promocionar viviendas de tipo social.

-- El patrocinar Conciertos públicos gratuitos.

-- El subvencionar a la Guardería Infantil y al Club Artístico Deportivo (CADE) de Peguera.

-- El acoger, ofreciendo toda clase de facilidades, a la "Asociación Hotelera y de Servicios de Peguera".

-- Y un largo etcétera.

En un ámbito más concreto y en relación con el asunto que motiva este escrito, es obvio que si la Asociación dedica su atención e interés a todo cuanto ha quedado expuesto, lo dedique también, y con todo el énfasis posible, a la primera causa y razón de ser de Peguera, que son sus playas.

En este sentido, nuestra Asociación puede decirse que lo ha hecho todo, desde luchar con empeño y éxito para impedir que en los triunfales años del "boom" turístico, en los que cualquier barbaridad era posible, se construyera en terrenos colindantes a la playa de Torá un hotel de más de mil plazas, en cuya excavación se construyó posteriormente el actual aparcamiento municipal, hasta alcanzar, después de muchas vicisitudes, que se redactara el Plan Especial de Ordenación de las playas de Peguera, aportando para ello la correspondiente colaboración económica. Cabe además citar en este ámbito de actividades las siguientes:

-- La estrechísima relación con la Jefatura de Costas y Puertos de Baleares, coadyuvando en lo que se nos ha requerido, en orden a la construcción de cobertura del torrente de Torá o "Rivetó", en su tramo anejo a la playa; espigones en la playa de Palmira; paseo marítimo en la playa de Torá; lanzamiento y derribo del antiguo bar Galatea, en esa misma playa; construcción reciente de la rotonda en la confluencia de la Calle Playas con la playa de Torá; etc.

-- La apertura y urbanización de la calle de enlace entre las playas de Torá y Turó, financiadas enteramente por esta Asociación.

-- La construcción, con cargo a nuestra Asociación, del camino de acceso de la playa de Torá a la "dels Morts" o de La Romana; construcción de rampa de acceso y barandilla metálica en la playa de Palmira, sector primero; construcción de muros de contención y obras de adaptación con maquinaria pesada en la playa de Torá; obras de explanación y construcción de terraplenes para contención de aguas en el torrente que desemboca en la playa "dels Morts"; gestiones con la propiedad del

hotel "Lido Park", hasta alcanzar la actual situación de armonía entre el solar de ese hotel y la playa de La Romana colindante; etc.

-- Acopio anual de arenas, durante el invierno, en los sectores de las playas afectados por los temporales; limpieza diaria de los muros durante todo el año; extracción de depósitos de algas; señalización, mediante banderas, del estado de la mar; extracción de rocas y embarcaciones hundidas, peligrosas para los bañistas; balizamiento para tráfico de embarcaciones; control y denuncia de los infractores de las normas de la navegación; poda del pinar existente en zona marítimo-terrestre; limpieza de bosques colindantes con las playas; ajardinamiento de parterres en el paseo marítimo; control de las instalaciones del emisario submarino y de sus boyas; vigilancia del buen uso de las playas, impidiendo el acceso a los perros y otros animales; prestación de primeros auxilios a los accidentados; servicio de depósito de objetos perdidos; control de vendedores ambulantes; entrega de folletos de propaganda; expulsión de gamberros; detectación y eliminación de vertidos de aguas residuales; y todas cuantas otras atenciones puedan deducirse del cuidado de este espacio vital y maravilloso, que sin jactancia consideramos como propio.

Aun con el riesgo de pecar de casuísticos, nos permitimos dejar constancia de algunas de las cantidades sufragadas por esta Asociación durante el pasado año, en favor de atenciones que benefician al interés común de los ciudadanos de Peguera y al de sus huéspedes y visitantes. La relación por conceptos es la siguiente:

| | | |
|---------------------------------------------------------------------|---------|-----|
| Administración general playas | 263.830 | pts |
| " " " gastos generales | 33.400 | " |
| " " " Ribas Cardona | 28.000 | " |
| Policía y Vigilancia playas | 168.000 | " |
| " " " gastos generales | 7.095 | " |
| Gas-oil y reparaciones vehículos playas | 80.000 | " |
| Limpieza playas: personal | 753.840 | " |
| " " " gastos generales | 14.406 | " |
| " " " arreglos varios | 87.430 | " |
| Seguros Sociales personal playas | 280.000 | " |
| Canon concesión playas (Ayuntamiento de Calviá) | 623.484 | " |
| Cobranza | 11.250 | " |
| Guardia Civil, atenciones varias | 69.960 | " |
| Beneficencia (Guatemala, Aspace, botiquín, etc.) | 56.918 | " |
| Jardinería y embellecimiento | 203.557 | " |
| Promoción Turística | 209.306 | " |
| Guardería Infantil | 50.000 | " |
| Subvención CADE | 100.000 | " |
| Instalaciones deportivas | 505.190 | " |
| Varios: Policía Municipal de Calviá | 75.200 | " |
| Revista "VORA MAR" | 20.000 | " |
| Concierto "Capella Mallorquina" | 21.418 | " |
| Concierto Navidad | 4.556 | " |
| Extracción yate hundido | 20.000 | " |
| Teléfonos taxistas | 19.440 | " |
| Fomento del Turismo de Mallorca | 12.000 | " |

TOTAL . . . 3.718.280 pts

Obviamos el reproducir las partidas devengadas durante los próximos pasados años, que reflejan los importes concernientes a la adquisición de material para las playas, hamacas, máquina para la limpieza de las playas, obras de explanación y adaptación de las playas, acopios de arena, etc., por mor de la mayor brevedad de esta memoria.

Finalizamos solicitando respetuosamente de ese Ayuntamiento Pleno que, en méritos al contenido de este escrito y de todo cuanto significa la Asociación de Vecinos de Peguera y su diario quehacer, se nos adjudique la explotación de la totalidad de las playas del lugar, advirtiéndole que de ello depende su operatividad y propia existencia, proclamando solemnemente que, en cualquier caso, hasta la última peseta que ésta ingresa en sus arcas, revierte en beneficio del propio pueblo.

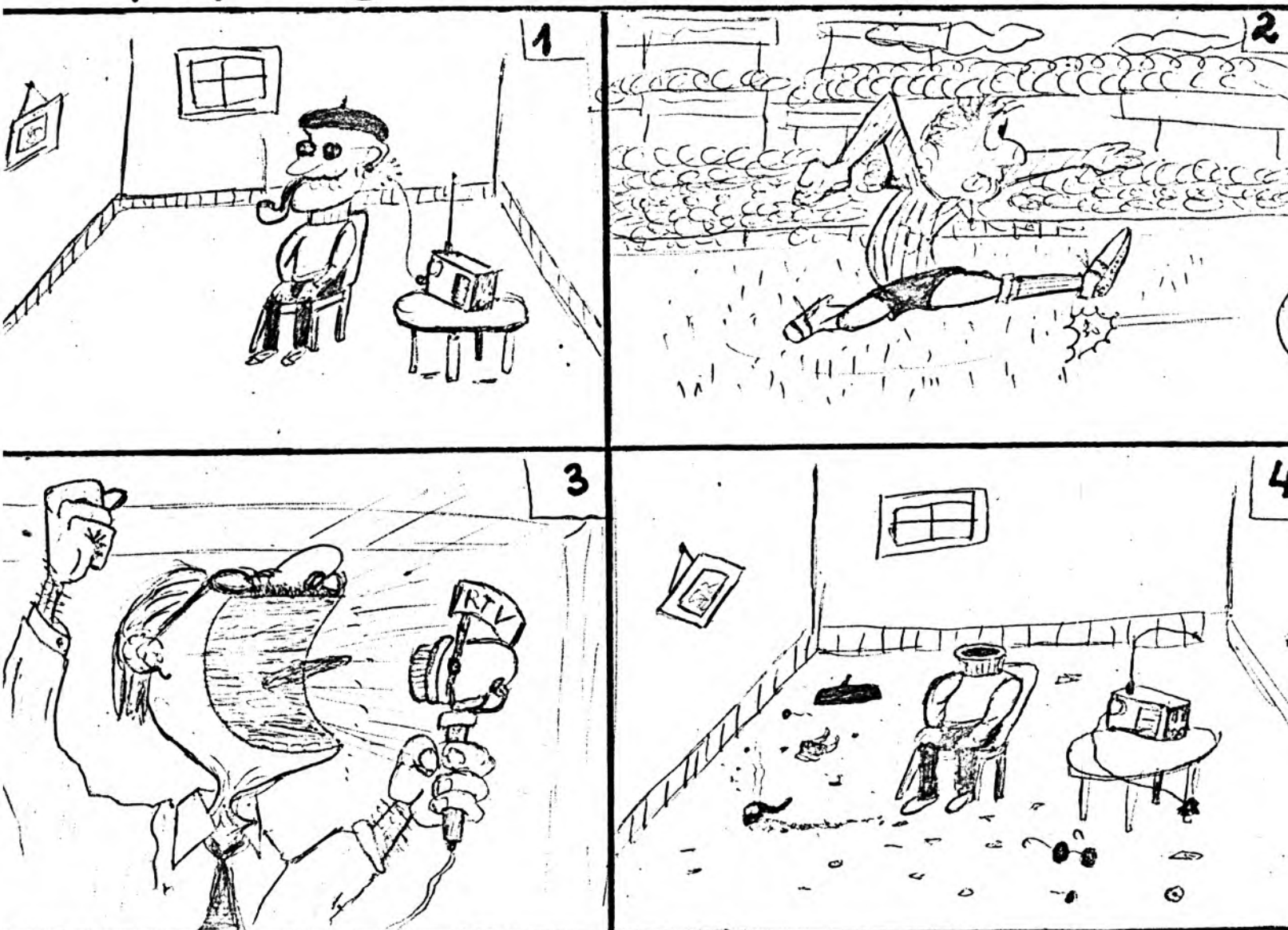
En Peguera a 18 de febrero de 1977.

EL PRESIDENTE,

Fdo. Asensio Peña Saura.

ASOCIACIÓN DE VECINOS ASOCIACIÓN DE VECINOS ASOCIACIÓN DE VECINOS ASOCIACIÓN DE VEC

K U M O R : ¡¡¡GOOL!!!



Cançoner :

Deixem lo doll!
Cantem amb alegria
i anirem a donar
los Pascos a Maria...

(III, p. 258, 665. Manacor)

Cristo ha ressuscitat
en aquest dia tan gran.
Toquí l'Orgue, don Juan,
que es sermó ja està acabat.

(III, p. 259, 667. Sant Joan)

A sa branca d'es portal
hi ha dues pells penjades;
això deu esser senyal
de que han fet moltes panades.

(III, p. 260, 692. Randa)

D'esta bona casa honrada
no se'n va ningú felló;
antany mos daren panada;
enguany, panada i flaó.

(III, p. 261, 701. Sineu)

¿Es que no heu fetes panades,
o és que no me'n voleu dar?
Es xot que vàreu matar,
tornarà ressuscitar
i vos matarà a sucades.

(III, p. 261, 712. Ariany)

Es Vicari General
una carta m'ha enviada:
que, si no mos dau panada,
caureu en pecat mortal.

(III, p. 261, 713. Sant Joan)

Ets eriçons tenen pues
i vénen de mala casta.
Una panada mos basta,
si només en teniu dues.

(III, p. 262, 714. Porreres)

Fadrina qui donarà
panada o robiol,
ja pot dir quin fadrí vol;
de tots noltros pot triar.

(III, p. 262, 718. Pina)

Grosses les mos heu de dar,
de taiades atapides;
i, si no són beneïdes,
noltros menam s'escolà.

(III, p. 262, 722. Algaida)

Pasqua.

Jo m'he comprat un capell
per venir a fer-vos visita.
Si sa panada és petita,
m'afegireu un crespell.

(III, p. 263, 731. Sineu)

Madoneta, sa panada
jo sempre l'alabaré;
no vos diré quin gust té
fins que la m'hauré menjada.

(III, p. 263, 747. Alcúdia)

Noltros som quatre fadrins
que venim cercant panada
de cinquanta pams d'alçada
i coranta de rotlada,
que hi puguin seure dedins.

(III, p. 264, 757. Pina)

Quantes n'hi ha de casades
que haurien mester garrot!
Per a Pasco volen xot
i no saben fer panades.

(III, p. 265, 775. Sant Joan)

Sa panada més garrida
que heu feta p'es cantadors,
si la teniu, dau-la-mós,
i es cantador més hermós
serà per sa vostra fia.

(III, p. 266, 785. Pina)

Ses madones de Roqueta
sols no saben fer panades,
perque hi posen per taiades
cabeces d'ai esflorades
i pebres de cirereta.

(III, p. 266, 788. Campanet)

¿Ses panades teniu cuites
i no mos ne voleu dar?
Jo voldria que demà,
com n'anireu a cercar,
que totes vos 'guessen fuites.

(III, p. 266, 789. Pla de St. Jordi)

Si no heu fetes panades
ni flaons ni robiols,
donau-mos un parei d'ous
i no haurem vengut debades.

(III, p. 266, 795. Alaró)

Panades.

AQUELLOS TAN DESGRACIADOS COMO FELICES AÑOS ESCOLARES

Desgraciadamente me tocó vivir --como a tantas generaciones-- los años escolares de la más fanática dictadura franquista. Y tal vez lo que fue peor, a las órdenes de unos maestros que habían hecho de José Antonio y la Falange una bandera que imponían en la mente, y en la práctica, de aquel movimiento escolar de posguerra, donde el miedo, la represión y el hambre estaban todavía a la orden del día. A mí, y de modo muy particular, el dogma que se nos imponía me quedó muy marcado, no por serle fiel, sino todo lo contrario.

No me cayó simpático nunca, por la simple razón de que una tarde el maestro me preguntó: "¿Cómo se llamaba el fundador de la Falange?". Yo contesté rápido y feliz: "Sebastián Antonio". Digo feliz porque estaba convencido de que lo decía correcto. No era así y me gané una soberana paliza. Bien mirado no me había equivocado de mucho, mi falta sólo estaba en haber dicho Sebastián por José... El maestro no lo creyó así. Y hablo de los años cincuenta, cuando el hielo, o el fuego, tendrían que haber estado ya desintegrado, y las heridas cicatrizadas, y duró --Dios mío!-- cuarenta años.

Cada mañana, a la salida al patio, la hora que llamábamos de recreo (hablar en castellano ante todo), formábamos dos equipos de fútbol: clase media contra clase superior. En uno de los equipos jugaba un chico que lo hacía muy bien; mejor dicho, era valiente y marcaba muchos goles. Los otros lo admirábamos. El maestro que lo tenía en sus aulas le guardaba una preferencia, y cuando terminaba el partido le pasaba el brazo por encima de los hombros, con el cariño que se puede prestar a un ídolo.

Una tarde se presentó el inspector de zona, o no me digan ustedes quién... Iba vestido de gris, se tocaba con una pajarita, y maestros y alumnos nos pusimos firmes. Ojeó los cuadernos, esbozando gestos agrios y frunciendo el ceño. Finalmente preguntó a uno de los muchachos: "¿De qué está rodeada Mallorca?" El chico se atragantó, silencioso aguantaba en pie, y no dijo ni media palabra. Este chico era nuestro admirado ariete, el cazagoles. Yo lo sabía, y quería saltar, pero me aguanté. Sabía que Mallorca estaba rodeada de agua limpia; más tarde la vi rodearse de turistas, y ahora de mares de "m..."

A la otra mañana, después del encopetado partido, el maestro continuó abrazando a su gran delantero centro. Por lo visto, el que supiera o no de qué estaba rodeada Mallorca importaba a la sazón un pepino.

Qué aprendíamos, no lo sé... El "*Cara al sol*" sí, y muy bien. Yo, además, aprendí a encender fuego en una estufa de leña, vieja, que echaba humo por los cuatro costados, resultando que en muchos días invernales nos medio ahogábamos, tosiendo mucho, con los ojos hinchados, que nos escocían. Y en aquella atmósfera dábamos, tan campantes, la lección y escribíamos los deberes.

En su interior, entre las ascuas, a veces depositábamos balas que encontrábamos por los lugares en que las fuerzas de Infantería de Marina maniobraban con prácticas de tiro, puesto que les hablo de cuando en Andratx existía un cuartel militar en el lugar donde hoy todavía hay las escuelas graduadas. Digo todavía, porque pronto van a ser trasladadas al nuevo complejo escolar de dieciséis unidades. Al reventar el petardo, el maestro, que se estaba calentando y muchas veces durmiendo, saltaba como un relámpago. La bronca era de órdago, pero nuestra risa era mucha y buena. Sobre la estufa, permanente, había una ollita de barro con tila en agua: era para no marearnos.

Pero la estufa no sólo nos producía malestar. Cuando se terminaba el combustible (el Ayuntamiento no era muy generoso) nos mandaban al monte en busca de leña. Y aquello era una fiesta: ir al monte, pasarnos la mañana sin estudiar ni escribir, al aire libre, respirando oxígeno. Ya me dirán ustedes... Regresábamos cargados, para que el maestro se pudiera calentar bien los pies al lado de la estufa...

Caramba con aquellos desgraciados y felices años escolares!

Gabriel Tomàs

CONVERSA AMB DOS TREBALLADORS D'HOTELERIA

(DE L'ALTERNATIVA SINDICAL)

"VORA MAR" està obert a tots els sectors de la societat (o almanco ho pretén), i tractant d'oferir una visió real dels problemes del sector terciari a un nivell específicament peguerí i concretant en l'aspecte social, fa un parell d'anys (octubre i novembre de 1974) ens vàrem ocupar de les relacions empresaris-treballadors. Ara, després d'un espai temporalment no molt llarg però molt ample degut al procés evolutiu que vivim, tornam a incidir en un punt que és vital per a Peguera com a nucli turístic.

Abans no hi havia organitzacions d'hotelers; ara existeixen: AHSP0 ("Asociación Hotelera y de Servicios de Poniente"), Federació d'Hotelers, etc. Abans els Sindicats obrers eren clandestins i perseguits; actualment existeix la tolerància i són coneguts. Per tant es pot afirmar que la conjuntura s'ha transformat molt i l'hoteleria (única font d'ingressos, directa o indirecta, de la nostra comunitat) està evolucionant cap a una estabilització en l'aspecte social. Ja fa temps que han passat els anys del "boom" i de la febre d'or, i ara els plantejaments ja són molt diferents d'abans, degut potser a l'anomenada "crisis".

A pròxims números de "VORA MAR" esperam publicar les converses que duquem a terme amb els representants dels empresaris peguerins, que per causes tècniques no s'han pogut realitzar en aquest número.

Cal assenyalar que el fet de que en la present entrevista sols apareguin representants de l'ALTERNATIVA PER UN SINDICAT UNITARI I DEMOCRÀTIC DELS TREBALLADORS D'HOTELERIA (ASUDTH) obeeix a que deu ésser el sindicat més arrelat a l'hoteleria peguerina i balear; i endemés no pretenem una anàlisi profunda damunt la matèria, sinó simplement unes opinions. Això no implica fer cap tipus de propaganda gratuïta d'aquest Sindicat.

Els entrevistats són treballadors que fa molts d'anys que són per Peguera, a pesar de viure a Andratx. Són membres de la comissió permanent de l'ALTERNATIVA. Els seus noms són:

Miquel Lladó (conserge, Hotel "Beverly Playa")

Llorenç Calafell (administratiu, Hotel "Villamil").

V. M.: ¿Què és l'ALTERNATIVA PER A UN SINDICAT UNITARI I DEMOCRÀTIC DELS TREBALLADORS D'HOTELERIA?

-- Es sa unió d'es treballadors d'hoteleria per montar un bloc comú de reivindicacions enfront d'uns problemes que tenim plantetjats; ara és es Conveni, uns altres com sa reestructuració d'es sector, per lo que suposam que aquest pic se mos tendrà en compte a s'hora de donar opinions i també davant sa necessitat de desmantelar es Sindicat oficial, que se'n va a "pique", i noltros hem de tenir qualque cosa que mos respalti, perque es Sindicats no s'han de fer amb "decretos - ley" ni lleis reguladores. S'ha de deixar an es treballadors, que som es que l'hem de fer. No mos han de regular de cap manera.

Per altra banda, sa part empresarial també s'està unint en diverses associacions: aquí concretament hi ha sa AHSP0 ("Asociación Hotelera y de Servicios de Poniente"); després, sa Federació d'Hotelers. Noltros també tenim sa necessitat d'unir-mos, com a dos "entes" separats: ells són empresa i mos donen un sou, noltros som obrers i donam un treball.

-- ¿A qui agrupa l'Alternativa?

-- Es treballadors d'hotels, bars, discoteques, restaurants, i ara estam entrant en es comerç que forma part de s'alimentació, perque

es nostre Sindicat a nivell europeu està considerat d'alimentació, dins la qual hi ha s'hoteleria. Tot lo que sia alimentació. Aquí, a ses illes, ses agències de viatges també s'hi agrupen perque tenen una relació típicament d'hoteleria.

-- *¿Quines són les vostres relacions amb les altres centrals sindicals?*

-- Tenim relacions amb totes ses altres centrals, perque és necessària sa unitat per presentar-mos en bloc per negociar es conveni, per exemple. Lo contrari seria un suïcidi, perque si cada central actua pes seu costat a s'hora d'un conveni, no mos podríem posar d'acord i tot seria en perjudici d'es treballador. Lo interessant seria que estiguéssim tots dins un mateix Sindicat unitari.

Es nostre sindicat admet sa doble militància. Es pot estar afiliat a un partit o a una altra central sindical, però sempre a nivell personal, mai com Alternativa. En cas de que s'Alternativa hagués d'entrar a una central nacional o a una altra sindical s'hauria de sometre a s'assemblea general de tots es militants; no a un comitè central ni a una permanent, sinó a s'assemblea general de tots ets afiliats.

-- *¿Quin és el vostre funcionament?*

-- Sempre és d'abaix a dalt. Primer se fa s'assemblea d'hotel. Sa assemblea elegeix es delegats, aquests es reuneixen per sectors i elegeixen es delegats de zona i formen un sub-comitè que elegeix es que han de formar sa permanent.

Cada deu treballadors afiliats tenen un coordinador que s'encarrega de vendre segells, cobrar quotes i repartir es bolletins que se fan, etc....

-- *¿Podeu explicar breument els vostres objectius?*

-- Volem conscienciar s'obrer de que és classe treballadora i s'ha de mostrar com a tal per fer bloc a s'altra classe, que són ets empresaris.

També intentam aglutinar tota sa gent d'hoteleria de ses illes dins sa mateixa Alternativa, perque noltros tenim vocació unitària.

Actualment tenim sa Central a Palma, però a curt plaç s'hauran d'obrir locals a totes ses zones, perque ara mos hem de reunir a bars o a cases particulars.

-- *¿Teniu relacions amb organitzacions a nivell internacional?*

-- Sí, estam relacionats amb sa UITA, que és es Sindicat de s'alimentació europeu, que mos ha reconegut internacionalment. Ja hem duit una lluita a nivell internacional fent es boicot an es productes de sa "Seagram", una empresa multinacional de licor que va despedir 240 obrers d'una fàbrica de Canadà. Vàrem repartir fulles p'ets hotels i bars demanant que per favor no consumissin aquests productes fins que no se readmetessin aquests treballadors. Això va esser una victòria total, i mos va arribar un telegrama de sa UITA informant que s'havien tornat admetre es despedits.

Enfront de ses multinacionals i inclús moltes companyies hoteleres, és necessari sa unió a nivell internacional.

-- *¿Vos trobau amb impediments a l'hora d'actuar?*

-- S'impediment més gran que tenim és s'empresari, que en general no se presta a negociacions; no mos vol admetre com a unió. Està acostumat a fer i desfer com li dóna la gana. Lo normal seria que ho negociàssim i discutíssim tot, a fi que aportàssim es nostros punts de vista.

Ets empresaris s'han unit, pràcticament, primer que ets obrers. Ara lo que noltros no porem comprendre de cap manera és que si ells tenen associacions i estan units s'oposin a que noltros també mos organisem

Un altre impediment són també sa majoria de capes altes d'ets obrers, com són es directors i "jefes", que se senten més empresaris que obrers. Tenien s'obligació de mantenir es personal "a rajatabla", o sia, fer-los fer feina an es màxim, tenir unes plantilles reduïdes a un ritme "tope", i això encara se veu a molts de llocs.

-- ¿Com ha repercutit lo que s'ha anomenat "crisis" dins els obrers d'hoteleria?

-- S'ha notat molt, porque ets empresaris tot d'una han reduït plantilles, i es que han quedat s'han hagut de carregar sa feina d'es que han llevat. N'han despendit moltíssims!

Empreses que en tenien 100 s'han quedat amb 80 o menos, i això ha perjudicat molt s'obrer i també es servici, porque s'ha de fer feina a uns ritmes més forts de treball i no se pot donar es mateix servici que se donava an es turista.

Sa crisi s'ha volgut superar a costa d'es treballadors, i es treballadors no en tenim cap culpa.

-- ¿Què se pretén enguany amb el conveni?

-- Fins ara es conveni amb sos empresaris l'havien fet un parell de senyors dins es Sindicat Vertical sense comptar per res amb ses opinions d'es treballadors. Enguany se vol fer completament al revés: lo primer serà demanar s'opinió a tots es treballadors. Per fer això se segueix un procés d'anar fent assemblees d'empresa en empresa, on se recolleixen ses opinions de tots, per lo qual s'han repartit unes fulles-enquesta. Llavors es representants que s'elegeixen fan una llista reivindicativa comú que duen a sa comissió d'assemblea de treballadors. Aquí ja no hem de dir ni Alternativa, ni CNT, ni USO ni ningú, sinó sa comissió de tots es treballadors. Després per zones es fan noves assemblees que elegeixen es delegats que han de formar sa comissió negociadora amb sos empresaris.

-- ¿Quin futur veis a s'Alternativa?

-- Som optimistes. Creim que de cada vegada hi ha més gent que vol col.laborar, sa gent està de cada dia més conscienciada i té més experiència.

Per devers es setembre varem començar a repartir carnets. Creim que aquest increment massiu és degut a que se va prenguent una major consciència de classe i se veu sa necessitat d'una unió per resoldre totes ses coses que implica el fer sindicalisme des de s'empresa i des de sa zona.

S'Alternativa va en marxa i no s'aturarà aquí.



Camino vecinal

- Una sugerencia al Ayuntamiento de Palma: Si queremos salvar nuestra economía, más que un "Gener a Mallorca" nos hacen falta muchos "feners a Mallorca".

- Una manera fácil de recordar los ríos ibéricos de vertiente atlántica: el "Guarda Alquivir" dio un "Tajo" al "Cuero" del "Niño" de la "Guardiana".

- Aunque los supositorios se tomen por vía anal, es inútil querer curar con ellos el "anal-fabetismo".

- La pieza musical favorita de los valencianos es la "Danza del Fuego", de Manuel de "Falla".

- Yo soy partidario de que los curas sigan siendo célibes, para poder "celibrar" misa.

- Aunque digan que son cinco, los sentidos corporales pueden reducirse a uno: veroirolergustartocar.

- El tema de los medios de locomoción ha sido una de las fuentes de inspiración del mundo de la ópera. Ejemplos: "Caballería rusticana", "Il trotatore", "El barquero de Sevilla", "La tranviata", "F-auto", "El bus-que fantasma", "Tren-häuser", "El asnillo del Nibelungo", etc.

- Yo diría que para el Ayuntamiento de Palma el Parque de Mar ha llegado a convertirse en "parque de más".

- A veces me dan ganas de protestar "enérgicamente" por el derroche de fluido eléctrico en el cruce de la autopista de Poniente frente a Palma Nova. Si me callo, es por seguir el consejo de la "tele": "ahorre energías".

- Por más que digan los defensores de la Naturaleza que hay que conservar la "Flora" y la "Fauna", muchos siguen creyendo que se trata de dos turistas nórdicas.

- Al parecer, Tschaikowsky tenía poca fe en la veracidad de las mujeres guapas: uno de sus ballets más famosos es "La bella Durmiente".

- Dadas las circunstancias, la ley que manda vallar los solares sin edificar va a extenderse a los solares poco edificantes, como son los campos de fútbol.

- Desde luego, lo de "Con Iberia ya habría llegado" es anterior al famoso secuestro.

FALTEN METGES RURALS

Els estudiants de primer i únic curs de Medicina de Mallorca han aferrat cartells per les parets de Ciutat i de molts de pobles, dient: "PER UNA FACULTAT DE MEDICINA. AJUDAU-LA!".

A Mallorca, i a tot l'Estat espanyol, manquen metges rurals, malgrat que hi hage sols a Espanya més estudiants de Medicina que als EE. UU., perquè tots els metges volen agafar una especialitat i no volen anar als pobles.

Fa un parell de dies que al diari del capvespre "Ultima Hora" vaig llegir que els fins de setmana i dies festius, a quatre pobles de l'illa (Montuïri, Sant Joan, Petra i Vilafranca de Bonany) hi ha un sol metge entre tots.

Aquests pobles, dins lo dolent, poden dir que tenen sort, perquè n'hi ha d'altres a Mallorca, com per exemple Peguera, que sols tenen metge unes hores al matí (més concretament: dues hores, de les deu a les dotze, com ja deven saber tots els peguerins). I com el nostre poble, molts d'altres.

Jo crec que el problema no és que manquin metges, com està demostrat amb el cens d'estudiants de Medicina d'Espanya i EE. UU., sinó que falten metges RURALS.

¿Per què els metges no volen anar als pobles, i sí agafar una especialitat?

Aquesta pregunta jo la veig molt clara: perquè els metges especialitzats, si se poden col·locar, guanyen més doblers que els rurals, i abans de poder salvar la vida d'una persona que està a un poble, cal fer més "duros".

Però no crec que els metges hagin pensat lo darrerament dit, ja que si escolleixen aquesta professió és per a salvar vides.

Però la realitat és que als pobles falten metges i cal trobar-hi una solució.

Antoni Mulet

BIBLIOGRAFIA: "JOTA DE PEGUERA"

Música de Jorge Busquets y Letra de Jaime Company. Ediciones Palma, Palma de Mallorca, 1966. 2 f.

Es tracta de la partitura d'una jota molt popularitzada per En Jaume Company en els seus recitals de balls mallorquins per les fires i festes dels nostres pobles.

La lletra diu:

I

Un brotet d'aufabeguera
te donaré jovensana
si sa jota de Peguera
la balles de bona gana.

II

Atlotes ballau-la bé
a sa jota de Peguera
records de Mallorca té
i aromes de Primavera.

Arxiver

RESUMEN DEL VIAJE EFECTUADO POR ANTONIO LLABRES ESTEVA A LA
BOLSA INTERNACIONAL DEL TURISMO DE BERLIN.

Días de presencia: 5 (del sábado 5 al jueves 10 de marzo)

Hice el vuelo de ida Palma-Bremen en un "charter" de la Compañía "Hapag-Lloyd". Este vuelo fue cedido por "T.U.I."

El trayecto Bremen-Berlín lo hice en tren.

El regreso lo hice en línea regular de "Pan American" hasta Frankfurt, y con "Lufthansa" hasta Palma con escala en Niza.

Antes de entrar en detalles particulares, debo decir que hoy día esta Feria de Berlín es la más importante que hay en Europa en lo que a Turismo se refiere.

Para dar una pequeña idea, basta decir que en la misma estaban ubicados 580 "stands" de 80 países diferentes. Como pueden figurarse, aquello era algo así como la O.N.U. del Turismo.

La afluencia de visitantes a la misma fue muy elevada todos los días, aunque seguramente el día más fuerte fue el domingo día 6. Dicho día pasaron por la Feria 84.000 personas.

Hay que destacar que además del público en general visitaban esta Feria la mayoría de los profesionales del Turismo alemán, así como bastantes extranjeros.

El pabellón español de la "Expotur" era según mi parecer de gran categoría, decorado de forma muy elegante a base de fotos en las que se mezclaban los valores paisajísticos y artísticos españoles. Oí algunos comentarios con referencia a que estaba demasiado "culturalizado", y que esto le restaba un cierto atractivo popular. De todos modos, según mi opinión el pabellón tenía categoría, con lo que daba categoría a España.

En el mismo estaban diferenciadas cuatro zonas turísticas: la Costa Brava, la Costa del Sol, las islas Canarias y las Baleares. Luego había un mostrador general para toda España.

El cuidado de los espacios destinados a las zonas antes mencionadas estaba destinado a los Fomentos o Patronatos de Turismo de aquellas.

En lo que puedo llamar "stand" de Baleares, estaba atendido por D. Ramón Barceló en nombre del Fomento de Turismo de Mallorca y D. José Coll en nombre del de Ibiza. Menorca no tenía representante.

Aquí tengo que hacer mención especial del Sr. Barceló, ya que su gran conocimiento del ambiente y la ciudad de Berlín, así como el saber sortear una serie de limitaciones que los primeros días nos querían imponer los responsables del pabellón, hicieron que nuestro "stand" desde el primer momento fuera el más concurrido, y con mucha diferencia de las demás zonas de España.

Hubo algunas personas de Mallorca que pasaron por ahí, prestándonos su valiosa ayuda, como en el caso del Sr. de Juan, el Sr. Peters, el Sr. Cabrer, etc.

No debo omitir que el pabellón español contaba con "tablao" flamenco y un grupo cedido por el "Café de Chinitas" de Madrid. A mi entender era un grupo muy bueno. Compuesto de dos cantantes, dos guitarristas y cinco bailarinas. Todos eran jóvenes y las bailarinas guapas y esbeltas, lo que también es importante. Hacían dos representaciones diarias de una hora de duración, y al final eran largamente aplaudidos.

El miércoles día 9, se celebró una cena-"buffett" en el Hotel Hilton, con motivo de la celebración del "Día de España". A la misma asistieron gran cantidad de agentes de viaje, no solamente de Berlín sino también de otros lugares de Alemania. En su transcurso, el Subsecretario de Turismo D. Ignacio Aguirre entregó la placa de Oro al mérito turístico a la mayorista de viajes "T.U.I.". La placa fue recogida por su Director General el Sr. Dr. Fischer.

J U I C I O C R I T I C O

ASPECTOS POSITIVOS

En realidad fueron los más, pero para destacar algo enumeraría:

- El magnífico pabellón de España.
- La feliz actuación del Sr. Barceló como representante del Fomento, así como del Sr. de Juan en nombre de la Federación de Hoteleros de Mallorca.
- La convivencia, por unos días, de representantes de países tan diferentes, etc.

(Como anécdota, diré que el pobre negrito de Uganda era asediado con toda clase de preguntas que no tenían nada que ver con el turismo).

ASPECTOS NEGATIVOS

En este aspecto, quizá el más importante:

- La cena-"buffett" que se dió con motivo del "Día de España" falló en su organización. Se habían previsto 400 personas y se presentaron bastantes más. Se habilitaron nuevas mesas y sillas, con lo que todo el mundo quedó sentado. Quizá debido a que el "buffett" estaba previsto para menos gente, se formaron largas colas y, aunque hubo suficiente comida, no bastaron los postres para todos los comensales.
- Los roces con los responsables del pabellón, a los que no caía muy bien nuestra agresividad, pero que afortunadamente sólo fueron los primeros días.
- También debo mencionar la actuación bajo mi punto de vista no convincente del Sr. Tarragó en los primeros días que estuve con él, aunque con la cantidad de promociones que ha debido atender durante febrero y marzo y el que se encontrase con gripe y fiebre no me facultan para hacer un análisis más extensivo. Creo que estaba literalmente agotado, y a veces sacar fuerzas de flaqueza puede dar resultados más negativos que positivos.

ANTONIO LLABRES

ÒQUIA PARRÒQUIA PARRÒQUIA PARRÒQUIA PARRÒQUIA PARRÒQUIA PARRÒQUIA PARRÒQUIA PAI

FESTA DEL SANT CRIST

Diumenge dia 17 d'abril, en el Temple Parroquial del Sant Crist,
de Pequera:

A les 11 h.: Concelebració Eucarística en commemoració del 40 Aniversari de la restauració de la imatge del Sant Crist, titular de la nostra Parròquia.

(La imatge va esser intronitzada solemnement el "Diumenge de l'Angel" de l'any 1937)

Calvià

i la comarca de Ponent

CRONICÓ MEDIEVAL (ss. XIII - XV)

1372

7 setembre.- Escrit del governador al batle de Calvià dient que la dona Magdalena, viuda de Bernat Llobera, reclama els diners i armes que reté el batle: "... l'altre jorn en la vostra parròchia aquell Bernat fo naffrat per la qual cosa passà d'esta vida, e vos a vostres mans havets preses diners e armes de aquell e sots stat request per la dita Machdalena així com a hereva de aquell Bernat que li deguessets donar e lliurar aquells diners e armes la qual cosa havets contradita..."

(LC 38, f. 106 v.)

17 novembre.- Escrit del governador als batles de Calvià i Andratx manant que facin manament als seus distrituals que ajudin a Francesc de Pertegàs, donzell, i als seus companys, a cercar "tots caçius fugissers que pusquen esser en los vostres batllis e aquells ab armes pendre e presos aquells lliuren al dit Francesch e menen presos en Ciutat de Malorques".

(LC 38, f. 135)

20 novembre.- El governador cita a la seva presència el batle de Calvià: "personalment entrets en Ciutat e comperets denant nos, tots ne gociis lexats, com nós vos haiam mester per causa".

(LC 38, f. 138)

1373

4 març.- Escrit del governador a Pere Pons, batle de Calvià, dient "a nós és estada plorant na Magdalena muller de Bernat Llobera quondam (=difunt) de la dita parròquia dient que no contrastant que per la mort feta en persona del dit marit seu per en Domingo Pastor aquell Domingo sia stat bandejat (=desterrat) vos havets jaquit (=deixat) star en aquella parròquia lo dit Domingo". Per altra banda la dita dona reclama al batle un coltell, un ganivet i 30 sous. "E com aytals coses si veres són, en officials sien de fort mal eximpli a vos dehim e manam expressament que si lo dit delat porets pender prenats e aquell pres tingats per tal que si mal mer puxa comprar la pena que merex".

(LC 39, f. 51 v.)

-- Dies més tard la dita dona, "pobre e miserable persona", encara no havia obtingut justícia, cosa que el governador manava fer al batle "sots pena de Cent Reyals d'or als cofres del senyor Rey aplicadors".

(LC 39, f. 64 v.)

2 abril.- Escrit del governador al batle de Calvià dient que "per part dels jurats d'aquí és estat suplicat a nos que per alscunes messions molt necessàries aquí, so és en obra de esgleya e siri paschal ara

reparador deguéssim a ells donar licencia per fer tall (1) solament de XIII o XV lliures. E nos volents benignament satisfer a la dita suplicació per temor de les presents de gracia atorgam licencia als dits jurats que pusquen fer tayll ensemps ab prohòmens fins a XV lliures".
(LC 40, f. 34 v.)

Octubre.- El senyor rei ha fet armar una galera per defensa de l'illa de Sardenya, i ha concedit guiatges. El patró de dita galera vol que sigui observat aquest guiatge a favor de Vidal Palmer de Calvià, el qual "se's acordat en la dita galera per ballester".
(LC 40, f. 104 v.)

3 octubre.- Escrit del governador a En Simoni, batle de la Palomera, dient que Pere Cap, Martí Campos i Arnau Colom diven que feren contracte amb En Soler, boter, que de cada quintar que farien de palma a la Dragonera el dit Soler pagaria el quintar a raó de 8 sous mallorquins, "de la qual palma han fets e tayats CXXXVII quintars nets de tara lo preu dels quals monta LIIII lliures XVI sous". No han rebut tota la paga i ho necessiten perque "han a viure de jornals", i més encara, dubten que dit Soler "amagadament no se'n fassa portar la dita palma menys de paga".
(LC 40, f. 94 i 98)

1375

22 agost.- El governador escriu al batle de Marratxí: "Com nos siam certs que alcunes galiotes de moros deven venir tots jorns en estes mars per dampnificar e pendre aquells crestians que pusquen. E per les dites rahons és de necessari que en los lochs de la Illa ja acustumats se meten escoltes per guisa que negú no puga esser dampnificat en persona ne en béns. E nos haïam entès que en lo loch de Calvià de la marítima sien molt necessaries persones qui en lo dit loch de Calvià fessen escoltes per tal que negú en alcuna manera per los dits moros no puxen esser dampnificats en persona ne en bens. En per amor d'assò a vos dehim e manam que forsets e destrengats totes e sengles persones habitants dins vostra batliu so és saber cascun axí com li vendrà la sua venda qui en lo dit loch de Calvià fassen escoltes..."
(LC 41, f. 67)

27 setembre.- La dona Jaumeta viuda de Guillem Manlleu, ciutadà, reclama 20 lliures a Vidal Palmer i 7 lliures a Alexandri Corp, de Calvià, per raó de censos.
(LC. 41, f. 95)

1376

25 gener.- Pere Sant Martí, ciutadà, reclama 18 quarteres de forment al batle de Calvià, per un establiment.
(LC 42, f. 34 v.)

18 setembre.- Bartomeu Cabot diu que el batle de Calvià li ha pres una espasa, un dard i un ase perque faltà una nit a la guaita que es fa cada vespre a la marina. Bartomeu Martí, jutge del Pariatge, ha sentenciat la restitució de les armes i l'ase.
(LC 42, f. 143 v.)

12 desembre.- Els jurats i prohoms de Calvià han exposat al governador que "la Universitat d'aquí sofer afanys e messions e dampnatges

(1) Talla: Llista dels habitants d'un poble o país, feta especialment a efectes tributaris; el mateix impost o tribut. (Cast. "censo", "talla").

de guaytes, talayes e scoltes en les quals són tenguts de pagar als uns ciutadans de Mallorques havents aquí terres e possessions e contradien de pagar en les dites messions..."

(LC 42, f. 198)

1379

30 març.- Se notifica al batle de la Palomera les queixes presentades per la Universitat d'Andratx contra els pescadors que tallen llenyes i arbres.

(LC 44, f. 42 v.)

5 maig.- Vidal Palmer reclama a la Universitat de Marratxí el salari de les escoltes que ha fetes a la marina de Calvià.

(LC 44, f. 273)

11 juliol.- Se notifica als batles de la Palomera i Andratx la prohibició als pescadors de Ciutat de no tallar llenya grossa ni menuda de les seves garrigues, sinó solament llenyes menudes per al seu ús mentre pesquen.

(LC 44, f. 304 v.)

1380

7 desembre.- Bartomeu Roca, llenyater de Ciutat, es queixa perquè el batle de Calvià li ha penyorat un ase a instància d'En Jaume i En Romeu (2), arrabassadors, els quals acusaven dit Roca que els "ha furtivament presa certa quantitat de lenya que havien aquí feta".

(LC 45, f. 118 v.)

1382

10 abril.- L'honrat mestre Pere Sa Flor s'ha queixat al governador dient que Bartomeu Nicolau, de la *Torrada* de la parròquia de Calvià, "ha despullat un bort esclau mut del dit mestra Pere Saflor lo qual era fuit e li ha levada certa quantitat de moneda la qual lo dit bort tenia e après lo lexà anar". El batle de Calvià prendrà dit Nicolau i el remetrà pres a Ciutat.

(LC 48, f. 39 v.)

1383

2 maig.- Se notifica al batle de Calvià les queixes representades per Jaume Celler, manescal i ciutadà, en nom de Bartomeu Nicolau de Calvià, dient que el bestiar de Pere Tauler d'Esporles que té a una alqueria del terme de Calvià ha fet gran tala a l'alqueria del dit B. Nicolau, a les vinyes, olivar i altres plantes i pastures.

(LC 49, f. 60)

1385

30 maig.- Manament al batle de la Palomera perquè no deixi treure de l'illa peix fresc ni salat.

(LC 50, f. 83)

(2) Segons un altre document, nomien Joan i Marcó (*ibid.* f. 122 v.)

6 juny.- El batle de Calvià ha pres 100 sous i algunes robes a un captiu sard anomenat Francesc de Simó Ravell, ciutadà. Havia fuit, i companys de dit Francesc l'havien agafat.

(LC 50, f. 86)

1 juliol.- Al batle de la Palomera:

"Lo portant veus de governador general en lo Regne de Mallorques. En batle, jassia ab letra nostra dat en Mallorques a XXX dies del mes de maig prop passat vos haguéssem manat que de vostre batliu no lexàsets trer peix fresch ne salat segons que en aquella és pus largament contengut. E emperò enclinats per les raons contengudes en los capítols los quals vos tramatem dins les presents entercluses vos dehim e manam que aquells servets segons lur sèrie e tenor e contra aquells no fassats ni lexets fer en alcuna manera la dita letra en alcuna cosa no contrestant. Dat en Mallorques lo primer die de juliol l'any de la nativitat de nostre senyor M CCC LXXXV.

Tenor autem dictorum capitulorum de quibus in dicta littera fit mentio est tenoris sequentis:

Per tal com los pescadors al.legan e axí apar que sia ver que lo peix de bolix (3) go és alatra serdina e aladroch (4) en temps d'estiu no's pot salvar de navegar a la Ciutat, majorment com no si puxa tantost vendre specialment com és en gran quantitat aparria que si posqués servir aquesta forma:

Primerament que de la alatra qui morria de XV de juny fins per tot agost poguessen salar deffora les duas parts e aquellas navegar on se volguessen ells o altres qui la compren dells hauda primerament llicència axí com és acostumat per tal com és peix qui no hic és tant request com l'altre e la terça part vengués en Ciutat. E emperò que sots color e nom d'alatra non hi metessen d'altres si donchs ab la alatra no morria alcuna pocha part de serdina o d'aladroch mesclat sots les penes ja imposades.

Item que de la serdina e aladroch qui morís dins lo dit temps poguessen salar deffora la meytat e l'altra meytat vengués en Ciutat e aquella que haurien salada no poguessen navegar en alcuna part sinó que la haguessen a portar a la Ciutat e aquí vendre o traure après de la Illa si'n havien llicència del governador e que lo salar deffora dir de mentre bé se'n usará e plaurà al governador e honrats jurats. E axí mateix que per açò no sia fet perjudici als pescadors presents e esdevenidors que si per avant al.legan raons per les quals se dege revocar o mudar en tot o en pertida que'y sien hoyts e si faça justícia. E que a veure e seber que en les dites uses frau no's posqués cometre fos dat càrrech a hun bon hom digne de fe que stigués a la Palomera com peix hi morrià qui ab sacrament hagués tenir ament a les dites coses e fer servir la forma dessus dita e que fos hom d'Andraig o de Ciutat qui ja hi hagués feynes en guisa que no fes gran messió e aytanta com sia paguen los pescadors qui usen de les dites arts de pescar pus que açò se fa en favor lur".

(LC 51, f. 43 v. - 44)

8 maig.- Jaume Tomàs de Lluçmajor està a l'alqueria de Joan Vivot, ciutadà, en el terme de Calvià.

(LC 51, f. 24)

16 agost.- Joan Julià fill d'Arnau, ciutadà, té a certs anys una alqueria de Pere Tauler, pare del batle de Calvià, dins el terme.

(LC 50, f. 118 v.)

(3) Bolitx: Art de pescar, de la mateixa forma que l'art de bou, però més petit i de malla més estreta; cast. "boliche".

(4) Aladroch: Peix de la família dels clupeids; cast. "boquerón". Té de 12 a 20 cm. de llargària, cos llang amb escates grosses; és de color blavenc per damunt i blanc pels costats i pel ventre, amb una retxa fosca que separa la part blanca de la blava...

1386

8 maig.- El governador notifica al batle de la Palomera, de la par
ròquia d'Andratx, les queixes de Ramon Pere, que ha estat per tres anys
captiu en terra de moros, i durant la seva absència alguns pescadors i
altres homes de Barcelona han començat cases i altres estatges dins la
seva alqueria, i se sent molt agraviat.

(LC 52, f. 61)

1387

3 juny.- El governador notifica al batle de la Palomera que ha ten
gut gran plaer de la diligència del batle en llevar la vela i remes del
llaüt d'Antoni Puig, calafat, el qual llaüt ha rodejat per la marina i
s'hi havien recollit Bartomeu Santmartí i altres, delats de la mort de
Pere Adarró, cavaller. Seran enviats a Ciutat sots feels guardes.

(LC 55, f. 26)

1388

17 març.- La dona Magdalena filla de Guillem de Mollet i viuda
d'Antoni Arera (o Cirera?), ciutadans, ha fet donació al senyor Rei de
l'alqueria i béns que tenia en el terme de Calvià, reservant-se l'usu-
fruit. Ara el Procurador Reial diu que certs particulars hi entren i
fan tala amb el bestiar.

(LC 57, f. 39 v.)

14 juliol.- Escrit del governador a Francesc Tauler, batle de Cal-
vià, dient les queixes de Miquel, sard, captiu que és estat de Beren-
guer Buadella, de dit lloc; el qual estant en servitud prestà a dit bat-
le 100 sous i altres 100 al dit Berenguer, diners que no pot recobrar.

(LC 57, f. 97)

1389

6 febrer.- Esteve de Manlleu ha estat ferit d'un cop de punyal al
braç esquerre per Bernat Gras. El batle de la Palomera no ha curat fer
les inquisicions, etc.

(LC 58, f. 18 v.)

1390

7 febrer.- Francesc Tauler, batle de Calvià, té emparats formatges
procedents de la companyia de bestiar que tenien la dona Magdalena, viu-
da d'Antoni Cirera, i Pere Ferrer. Restituirà dits formatges a Pere Se-
bastià, missatge de dita dona.

(LC 59, f. 32 v.)

15 març.- S'ha de celebrar consell del Sindicat de la part forana.
Són citats els consellers. De Calvià hi acudirà Nicolau Camallonga.

(LC 59, f. 63)

Ramon Rosselló Vaquer

" V O R A M A R " : Bolletí informatiu del Club Artístic -
Deportiu (CADE) de Peguera (Mallorca)

Nº 42. Abril 1977.

Director: Pere Orpí Ferrer.

Depòsit Legal: P. M. 450 - 1974.

Edició realitzada a l'Associació de Veïns de Peguera.

I N D E X :

| | Pàg. |
|------------------------------------------------------|------|
| Primera pàgina | 1 |
| Asociación de Vecinos | 2 |
| Humor | 5 |
| Cançoners: Pasqua. Panades | 6 |
| Aquellos tan desgraciados como felices años... . . . | 7 |
| Conversa amb dos treballadors d'hoteleria | 8 |
| Camino vecinal | 11 |
| Falten metges rurals | 12 |
| Bibliografia: "Jota de Peguera" | 12 |
| Asociación de Hoteleros | 13 |
| Parròquia: Festa del Sant Crist | 14 |
| Calvià i la comarca de Ponent (Cronicó Medieval) . . | 15 |
| Indexs | 20 |

COL.LABOREN EN AQUEST NOMBRE:

| | |
|---------------------|----------------|
| Jaume Bover | Josep Noguerol |
| Jaume Colomar | Pere Orpí |
| Sebastià Jordana P. | Ramon Rosselló |
| Antonio Llabrés | Gabriel Tomàs |
| Antoni Mulet | |

PROTECTORS DE "VORA MAR":

| | |
|---------------------------|--------------------------------|
| HOTEL VILLAMIL | JOAN SALOM SIMO |
| MINI-GOLF PEGUERA | JOAN ESTEVA MIR |
| FAMILIA JORDANA | ANTONI JUAN PUJOL |
| HOTEL CALA FORNELLS | HOTEL BELLA COLINA |
| HOSTAL FLOR LOS ALMENDROS | BARTOMEU GAYA |
| PANADERIA COLOMAR | APARTAMENTS ARIANY |
| CAIXA D'ESTALVIS | ESTANC Nº 1 |
| HOTEL DON MIGUEL - ROYAL | BANC DE CREDIT BALEAR |
| CAFETERIA FRANCISCO | HOTEL VILLA REAL (Camp de Mar) |
| HOSTAL PORCEL | PERLAS MAJORICA (Peguera) |
| HOTEL MAR I PINS | NICOLAU MORELL COTONER |
| SUPERMERCADO OASIS | HOTEL PLATERO |
| ULTRAMARINOS LOBA | MELCION BOSCH HOMAR |
| SEBASTIA TORRENS ESTEVE | |

Domicili Social del CADE: Carretera d'Andratx s/n PEGUERA (Mallorca)

NOTA: Els articles apareguts en aquest nombre, expressen únicament l'opinió dels seus autors.

PORTADA: Original d'En Jaume Colomar.